

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. augusztus 14.

181. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petti sorja 40 fillér.

Fiume és az iparfejlesztési törvény.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint a hazai ipar fejlesztéséről szóló 1907. évi III. tc. Fiume városában és kerületében 1909. szeptember hó 1-én lép életbe.

A végrehajtási rendeletben, tekintettel Fiume városának és kerületének különleges viszonyaira, a törvény némely határozománya tekintetében külön rendelkezéseket tett a miniszter. Nevezetesen a Fiume városában telephelyei bíró és állami kezvezményben részesülő gyárat és ipartelepeket a törvény 7. szakaszában foglalt azon kötelezettség alól, hogy összes építési és berendezési tárgyaikat, valamint az üzemhez szükséges anyagot és félgyményeiket, amennyiben ezek a magyar szent korona országában megfelelően készülnek, illetve termelnek, a hazai ipar, illetve termelés révén beszerezni tartoznak, további rendelkezésig részben felmentette, amennyiben megengedte, hogy ezek a gyárat a talapzati téglákat, a tetőfedésre szolgáló cseréptéglákat, az építéshez használt faragott köveket, a kövezéshez szükséges kőanyagot és a fűtéshez, gőzfejlesztéshez szükséges megfelelő minőségű és áru hazai termék hiányában a külföldről szerezhesék be.

Ugyancsak felmentette további intézkedésig a felsorolt cikkek beszerzése tekintetében Fiume városa, vagy az állam által fentartott vagy segélyezett és Fiumében, vagy annak kerületében levő intézeteket, intézményeket és a közforgalomban berendezett hazai közlekedési vállalatoknak Fiume városában és kerületében folytatott üzemét a törvény 13. paragrafusának azon rendelkezése alól, hogy ipari szükségleteiket és munkálataikat Magyarország ipara révén kötelesek fedezni.

Ez a felmentés is, természetesen csak arra az esetre szól, ha ezek az ipari szükségletek megfelelő mennyiségben és árban a hazai termelés révén nem volnának beszerezhetők.

Az ipartörvény 1. és 2. fejezetének végrehajtása tárgyában kiadott két utasítás Fiume városában és kerületében szeptember elsején lép hatályba. Azt a közszállítási szabályzatot, amelyet Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a törvény 14. §-nak felhatalmazása alapján kiadott, valamint gróf Andrássy Gyula közszállítási szabályrendeletét a két miniszter Fiume városára és kerületére nézve külön rendelettel fogja életbe léptetni.

A most kiadott rendelet utolsó pontja szerint a kormányzói tanácsnak kötelessége, hogy minden év december 15-ig részletes jelentést terjesszen a kereskedelemügyi kormányhoz arról, hogy vajjon azok a körülmények, amelyek a kivételes intézkedést indokolták, teték, változatlanul fennállanak-e még, vagy pedig, hogy a megváltozott viszonyokra való te-

kintettel nem lenne-e indokolt a kivételes rendelkezéseknek egészen, vagy részben való hatályon kívül helyezése.

A véres bankrablás után.

A páratlan vakmerőséggel elkövetett bankrablás ügye még mindig állandó izgalomban tartja a lakosságot. Különösen a meggyilkolt Milos halálát fájlatja mindenki, minthogy a fiatal buzgó igazgató valóban lebilincselő nemes és szerény egyéniségével mindenkit, akivel csak egyszer érintkezett életében, barátjává tudott tenni. Az országszerte feltűnést keltesetéről még a következő részleteket közölhetjük:

Orlow és Spector fényképei.

A budapesti rendőrség, mint lapunk tegnapi számában megírtuk, tegnap reggel a Fiume felé induló gyorsvonattal elküldötte rendőrségünknek a két megszökött rablónak Orlownak és Spectornek fényképét. Csatolva egyúttal a rablók budapesti barátjával Krivickivel felvett jegyzőkönyvet is.

Kisenevski kihallgatása.

Ormai Simon rendőrtiszt tegnap este tízedfél óra felé, miután az iratok Budapestről megérkeztek, a rendőrség börtönéből szobájába vezettette a már két nap óta letartóztatott Kisenevskit, akit hosszasan kihallgatott.

A kihallgatás kezdetén Ormai Simon rendőrtiszt megmutatta Kisenevskinek a budapesti rendőrségtől leküldött fényképeket, majd közölte vele, hogy Krivickivel jegyzőkönyvet is vettek fel.

Kisenevski, aki kezdettől minden valómást megtagadott s a hozzá intézett kérdésekre csak vállvonogatással felelt, szemmel láthatólag megdöbben. Orlow és Spector fényképeit látva, azt hitte, hogy társait menekülés közben már letartóztatták. Látszott rajta, hogy benső harcot vívott magával, s nem tudta magát mire határozni. Végre beszélni kezdett. A kihallgatás német nyelven történt.

A kihallgatás részletei.

Kisenevski kihallgatása titokban zárt ajtók mögött történt. A kihallgatás idején a városi tanács egyik vezető tagja is jelen volt, a kihallgatás részleteit azonban szigorúan hivatalos titoknak minősítették. Annyit azonban sikerült megtudni, hogy *Kisenevski bevallotta, hogy a fiumei bankrablásról budapesti társuk Krivicki Ábrahám is tudott.*

Nyomozás automobilon.

A rendőrség tudvalevőleg automobilt is bérelt a környék átkutatására. Az automobilon, mely délután két órakor indult el, kevéssel éjfél után érkezett vissza.

A rendőrség embereinek az automobilon ut közben a következőket sikerült megtudni: A rablógyilkosság napján délután egy óra körül egy férfi, kinek személyleírása ráillik Orloffra,

Cavle községben járt s egy háznál enivalót kért. Miután ezt nem kapta meg, tovább ment és Luchesibe indult. Itt egy korcsmába tért, hol evett valamit. Mikor kiért a korcsmából és tovább ment az utcán két munkás embertől kérdezősködött aziránt, hogy hol van a legközelebbi vasuti állomás felé vezető út. A munkások utbaigazitották az ismeretlent. A munkások azt is mondták Armanini rendőrellenőrnek, hogy az ismeretlen horvát és német nyelvet csak törve beszélt s így több mint valószínű, hogy az illető csak a keresett orosz lehetett. Még több községben látták a gyanus egyént, ki azután Meja állomás felé tartott. Armanini rendőrellenőrnek és a két detektívnek azt is jelentették, hogy az ismeretlent Kaminak községben is látták.

A menekülés utja.

A Budapesten letartóztatott Krivisczky lakásán talált levelekből a budapesti rendőrség arra következtet, hogy a rablógyilkosok Hollandia felé akarnak menekülni. Kiderült ezenkívül, hogy az elvetemült emberek már ez év elején Fiumében való tartózkodásuk alkalmával foglalkoztak a bank elleni merénnyel.

Kisenevski olvasni akar.

Kisenevski, a majdnem három órás kihallgatás után arra kérte Ormai rendőrtisztet, hogy adjon neki olvasni valót. Különösen Mirabeau azon könyveit kérte, amelyeket az orosz kormány Oroszországból kitiltott. A hozzáintéztet kérdésre elmondotta Kisenevski, hogy már régebben meg akarta szerezni ezeket a könyveket, de nem tudta őket megszerezni. Pedig a könyvekből szeretné megtudni, hogy az orosz kormány miért tiltotta ki őket. Az ügyészség azonban Ormai előterjesztésére megtagadta a kérés teljesítését, a könyvek izgatós tartalma miatt.

A rendőrség két biciklista után.

Az éjjeli órákban a vasuti állomásról telefonon jelentették, hogy két idegen fiatalember a ruhatárban két biciklit helyezett el s rövid idő múlva ismét kivitték a gépeket s eltávoztak. Később két vasutas is megjelent a rendőrségen s eskü alatt akarták vallani, hogy a két egyén azonos volt a keresett két orosz-szal.

A hír óriási izgalmat keltett a rendőrségben, mert amidőn a két vasutas, mikor Ormai megmutatta neki a két orosz fényképét, kijelentették, hogy a két biciklista azonos a két orosz rablóval. A rendőrség azonnal telefonált a szűségi rendőrségnek és csendőrségnek, hogy a két biciklistát tartóztassák fel. Ormai pedig sok rendőrt, detektívet mozgósított s maga is kiment a Fiumarára, hogy személyesen intézkedhessék. Nagy izgatottság között reggeli négy óráig kutatták, keresték az állítólagos oroszokat, akiket hajnalban — a Kvarnero szálloda padlásán nyugodtan alva találták. Személyazonosságuk megállapításakor kitűnt, hogy a

nagy apparátussal keresett két orosz tulajdonképpen — két, 42 és 36 éves, jámbor krajnai biciklista.

Razzia a kriptákban.

A cosalai rendőri kirendeltséget is hirrel verték fel. Azt állították ugyanis, hogy a temető kriptáiban néhány gyanús egyén tartózkodik. A cosalai kirendeltség rendőrei természetesen fáklyát, lámpát kaptak s futottak a temetőbe. Órákon át tartott a rajza s végre is a szegény rendőrök elfáradva, abbahagyták a kutatást, mert az oroszokat ugyan nem, de néhány egeret meg baglyot felvertek.

Fénykép árusítás, Ratkovics rendőr részére.

Capudi papirkereskedő, akinek üzlete a Corson van, a rendőrségi fényképészről megszerezte a Kisenevski-Ratkovics fénykép negatív lemezét. Capudi számos másolatot készített s a másolatokat levelezőlap alakban ötven fillérért árusította. Rövid idő alatt az egész készlet elfogyott, úgy hogy újra kellett rendelni. Capudi a fényképek elárulásából befolyt összegből ötven koronát küldött a rendőrségre és kérte, hogy azt adják át Ratkovicsnak, a bator 102. számú rendőrnek.

Itt említjük meg, hogy Battaglia nevű volt rendőr hat koronát küldött Ratkovicsnak.

A mai kihallgatás.

A kevéssel a gyilkosság elkövetése után elfogott Kisenevskit ma délelőtt a vizsgálóbíró Ormai Simon rendőrtiszt jelenlétében újból kihallgatta.

A megrögzött gonosztevő azonban társairól semmiféle felvitágot nem adott. A hoszsú kihallgatásnak egyetlen érdekessége, hogy Kisenevski bevallotta, hogy napokkal ezelőtt tényleg járt Budapesten s a Dob utca egyik fegyverkereskedésében három revolvert vásárolt százhusz koronáért. Ormai rendőrtiszt kérdésére elmondotta Kisenevski, hogy a bank szolgára csak azért irányította revolverét, hogy azt megfélemlítse. Tegnap esti vallomással szemben ma azt vallotta, hogy a Budapesten letartóztatott Krivicki a fiumei bankrablásról semmit sem tudott.

A Népbank honorárium.

A Fiumei Népbank igazgatósága ma délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a bank ezer korona jutalmat ad annak, aki a két megszökött rablót elfogja. Ratkovics János rendőrnek pedig bator magaviseletéért száz korona jutalmat utalványozott.

Milos biztosítva volt.

A gyilkosság áldozata, Milos József igazgató baleset ellen 20,000 koronára volt biztosítva és életét is 10,000 koronával biztosította. A biztosítási összeget az illető biztosítótársaságok már folyósították a családnak.

Temetés.

Milos József mélyen sujtott családja ma engedélyt kért a rendőrségtől, hogy a szerencsétlen véget ért Milos holttestét a temető halottas házából, ahol felboncolták, elszállíthassák Susákra, ahol a család lakik s onnan temethessék el. A rendőrség az engedélyt megadta s így a holttestet még délelőtt két fogatú furgonon Susákra szállították s onnan temetik el. A gyászmenet tehát Susákról indul. Délig a fiumei bankok és pénzintézetek, iparvállalatok harminckét hatalmas koszorút küldöttek Milos részére.

Szenzációs fordulat.

A Magyar Távirati Iroda délután 2 órakor a következőket jelenti lapunknak:

A fiumei bankrablás ügyében ma szenzációs fordulat történt. Krivicki Ábrahám Dagály utca 7. számú lakására osztrák felülbélyegzésű bérmentetlen levél érkezett. A házbeliék azonnal értesítették a rendőrséget, amely a levelet

felbontotta. A levélben kilenc darab huszkoronás volt fehér papirosba göngyölve minden írás nélkül. A rendőrség több adatból következtetve megállapította, hogy a levelet csak a fiumei bankrablók küldhették. A postai bélyegzőt tisztán lehetett látni s a bélyegzőről megállapították, hogy a levelet Fiume közelében osztrák területen a vonaton adták fel.

A rendőrség csakhamar elővezette a zárkájából Krivicki Ábrahámot s kihallgatta. Krivicki a levél láttára megrémült, megtörve beszélni kezdett és részletes vallomást tett a fiumei véres bankrablás részletéről. Elmondotta hogy hetekkel ezelőtt Kisenevski, Orloff, Spector felkereste őt Dagály utcai lakásán s ott hosszas tanácskozva, különösen Orloff rábeszélésére elhatározták, hogy az ujbéti bankrablás mintájára bankrablást visznek véghez. Orloff a bankrablás helyét Fiumében jelölte meg.

Ezután mindnyájam megesküdték, hogy egyik a másikat el nem árulja s élve nem kerülnek a hatóságok kezei közé. Ezzel elváltak egymástól Orlov Fiuméba jött, hogy terepszemlét tartson, majd százhusz koronát összegyűjtve Budapestre utazott s ott három revolvert vásárolt.

Julius eisején Orloff, Kisenevski és Spector Fiuméba jöttek, hogy kiszemléljék a bankot s a rablást előkészítsék. Őt, Krivickit Budapesten hagyták őrszemnek s megígérték neki, hogyha a bankrablás sikerül, úgy pénzt küldenek neki, hogy utánuk utazhasson Fejstritzbe, ahonnan mind a négyen Amerikába akartak utazni. Krivicki elmondotta részletesen a szökés utirányát is.

A budapesti rendőrség azt hiszi, hogy a vallomás alapján most már el lehet fogni a két megszökött rablót.

A budapesti rendőrség Krivicki vallomását részletesen közölte telefonon a fiumei rendőrséggel.

UJDONSÁGOK.

— **Államrendőrségre van szükség.** A kormányzó félhivatalos lapja, a F. E. a bankrablásról cikkezve tegnapi számában szóról-szóra a következőket írja:

„Ilyen körülmények között érthető, ha mindjobban felhangzik a kivánság az államrendőrség iránt; érthető, ha az ilyen izgalmas eseménytől felzaklatott polgárság, félretekve a közjogi gravameneket, határrendőrséget követel és ha mindeme kivánságát megtoldja azzal, hogy sürgeti a kikötői rendőrséget is. Ez nem az autonomia kérdése, — amelyet mi a magunk részéről mindennél jobban tisztelünk, — hanem a közrend, a köz- és személybiztonság kérdése. Milos József kiterített hullája a gyászos bizonyosságunk milderre.“

Szóról-szóra leszögeztük a kormányzó félhivatalosának eme szavait, mint bizonyítékát annak, hogy „A Tengerpart“-nak az államrendőrség dolgában mindenkor elfoglalt álláspontja az egyedüli helyes és célravezető politika Fiumében. Ezt különben bizalmas körben maga Nákó Sándor gróf is bevallja, de most történik először, hogy nyíltan is beösméri az államrendőrség szükségességét a kormányzó félhivatalos orgánuma. De hát, jobb későn, mint soha.

— **Térzene.** A városi zenekar ma pénteken este fél 9 órakor a Piazza Danten terezenét tart a következő műsorról:

1. Meyerbeer — „A próféta“ koronázási induló.
2. Verdi — „A szicíliai vecsernye“ — szimfónia.
3. Boito — „Mefistofele“ — fantázia.
4. Grieg — „Peer Gynt Suite“.
5. Profili — induló.

— **Az üzletek és a Szent István ünnep.** A politikai hatóság tudomására hozza az üzletek tulajdonosainak, hogy Szent István ez évi ünnepe alkalmával az üzleteket délelőtt 10 órakor kell bezárni. A borbély és fodrász üzletek délig maradhatnak nyitva.

— **Tengeri kirándulás.** A magyar-horvát tengerhajózási rt. közli, hogy hétfőn, 16-án kedvező idő esetén a „Tátra“ gyorsgőzessel kirándulást rendez a Brioni szigetekre.

— **Hirek a kőolajfinomítóról.** A Kőolajfinomító rt. fiumei gyártelepét parafingyárral, vacuum lepároló teleppel és kiviteli berendezéssel bővítette ki és a kibővített üzemi részére a kereskedelmi miniszter az állami kedvezményeket 1907, január 1-től számítható 10 évre engedélyezte.

— **A nagyszerb pőr.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A tegnapi folytatólagos tárgyalás alkalmával Hinkovics dr. védő javaslatot tett, hogy a heraldikai szakértők állapítsák meg, hogy milyenek a szerb királyság, a szerb és a karlócai patriárkátus zászlói és cimerei, hogy vajjon ezek a szerb nép között ismeretesek-e és egyáltalában, hogy mit kell címer alatt érteni.

Ezután Szolarics dr. és Spanics védők tettek javaslatot mentőtanuk kihallgatása iránt. Ezután beállt a déli szünet.

A szerajevói „Srbska Riecs“ szerkesztője, mint Szerajevóból jelentik, megjelent az ottani ügyészségen és feljelentette Nasztics György gyilkosságra való felbujtás és hatóság ellen elkövetett erőszak bűnéért. A feljelentés azokon a tényeken alapul, amiket a zágrábi felségárulási perben a védők felemlítettek. A hadsereg és a bosznia-hercegovinai kormány ellen tervezett merényletről van szó. A vádra tanukat is tud a „Srbska Riecs“ szerkesztője.

— **Letartóztatott tolvaj.** A rendőrség ma éjjel letartóztatta Valich Péter zlatari illetőségű napszámost, mert tegnap Martincich József szusáki lakostól ellopta hatvan koronát tartalmazó pénztárcáját és a fiumei zálogház zálogjegyét, amely egy hetven koronára becsült aranylánc elzálogosításáról szól. A lopást akkor követte el, amikor Martincich a San Girolamo egyik kocsmájában szundikált. A rendőrség az iratokat áttette a járásbíróhoz.

— **A Máv. horvát állomásainak nevei.** Csuvaj bányhelyettes Pozsegán tartott beszédében a magyar királyi államvasutak horvátországi vonalainak állomás névváltoztatásáról azt mondotta, hogy korai dolog e tekintetben már eredményekről beszélni, amint azt a Drau tette, de még kevésbé lehet a mostani kormányzat fiaskójáról szólni, mint az Obzor. A magyar kir. államvasutak állomásneveit csak akkor lehet megváltoztatni, ha a helységnevekről szóló horvát törvény végrehajtására kerül a sor. Ami a többi kivánságokat illeti, az erre vonatkozó tárgyalások a magyar kormányval csak ezután fognak kezdődni.

— **Harcos készülődés Montenegróban.** Antivariból írják, hogy Montenegróban néhány hét óta válságos hadikészülődés folyik. Amióta az orosz önkéntes flottának Szent Péter hajója feltűnő mennyiségű fegyverkészletet és egyéb hadianyagot szállít a montenegróiaknak, ez a kis nép ismét a megtorlás gondolatával foglalkozik. Ma már pontos adatok fekszenek előttünk. Oroszország fentebb említett ajándékára vonatkozólag, mert a hadifelszerelésnek nagy része, még most is a kikötő egyik nyílt raktárában van elhelyezve. Ott látható 6 drb. huszonnyolc centiméteres tarack, 16 drb. tizcentiméteres és 4 drb. tizenkétcentiméteres magas talpakon fekvő ostromgyűz, 24 tabori ágyu, 18 hegyi üteg és 50 gyorstüzelő ágyu, mintegy ezer puska s nagymennyiségű fegyver készlet. Ezekon kívül sok tabori kórházasátor és egyéb hadiszükséglet. Feltűnő továbbá, hogy a hadikészlettel együtt mintegy kétszáz orosz oktatótiszt érkezett és az antivári kikötőben számos orosz katona tartózkodik. Martinovics, a montenegrói hadügyminiszter a hadiszerek átvételekor egy vendégülben beszédet intézett a lakossághoz, amelyben az Ausztria-Magyarországgal való háborút kikerülhetetlennek mondotta és ama reményének adott kifejezést, hogy „legkésőbb nyolc hónapon belül megfékezik a monarchiát.“

Berlinből azt táviratozza tudósítónk, hogy a „Localanzeiger“-nek jelentik Szalonikiból: A montenegrói és török határon ma a határőrök összeütköztek. Egy órai küzdelem után a török csapatok menekülésre kényszerítették a montenegróiakat.

— **A kikötőből.** Augusztus 13. **Érkezett:** „Baross“ magyar gőzös Bordeauxból 50 tonna vegyes áruval; „Josephine“ osztrák gőzös Velencéből 15,000 darab deszkával; „Kassa“ magyar gőzös Valenciából 70 tonna kénnel és 30 tonna vegyes áruval; „Split“ osztrák gőzös Triesztből 250 hordó cementtel és 30 bál gypottal; „Giuseppe Felice“ olasz gőzös Empedocleből 350 tonna kénnel.

Indult: „Báró Kemény“ magyar gőzös Santosba 500 hordó liszttel, 170 láda árpával és 250 tonna fával; „Clara“ osztrák gőzös Philadelphiba 3000 tonna magnessittel és 300 tonna cellulozéval; „Bari“ olasz gőzös Bariba 120 tonna fával; „Veria“ angol gőzös Liverpoolba 500 tonna liszttel és 110 tonna vegyes áruval; „Po“ olasz vitorlás Pensacolába üresen; „Due Cugini“ olasz vitorlás Trevesába 5500 bádogtartány kőolajjal.

Távirat ◀▶ Telefon.

A hírlapok interurban telefon dija.

BUDAPEST, aug. 13. A vidéki hírlapírók országos szövetsége azon kérelemmel fordult Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az újságok nappali interurban telefonbeszélgetéseinek díját szállítsa le. A miniszter távollétében Sztéryni államtitkár válaszolt a szövetség kérelmére azzal, hogy kérelmét most nem teljesítheti miután az interurban telefon díjszabás revíziós munkálata most folyik, hogy az interurban díjakat egyöntetűen rendezhessék.

Beomlott templomfal.

MARGITTA, aug. 13. Az itteni zsidó templom kibővítési munkálatainál egy fal beomlott s hat munkást maga alá temetett. A szerencsétlen emberek szörnyet haltak.

Lángban álló vonat.

ARAD, aug. 13. Újszentanna állomáson egy vasuti kocsiban levő benzintartány felrobbant. Néhány kocsit lángba borult. A vasuti alkalmazottak közül többen megsebesültek.

Felrobbant szesz.

SZÁSZVAROS, aug. 13. Wagner Edéné vendéglősnéhez egy oláh paraszt tért be, aki észrevette, hogy az asztalon álló szesz korszóból egy nyílason át, folyik a szesz. A vendéglősné az oláh segítségével pecsétviaszszal akarta a nyílást betömni, de a szesz felrobbant s mindketten súlyos égési sebeket szenvedtek. Haldokolva szállították őket a kórházba.

A svédországi sztrájk.

STOCKHOLM, aug. 13. Károly herceg, Gusztáv király fivére, aki lovassági tábornok, alaposan megtréfálta a sztrájk vezetőségét. Ki akart kocsizni és mivel a sztrájkbizottság úgy határozott, hogy a városban csak olyan kocsinak szabad járnia, amelynek kocsisa sztrájk-vezetőség engedélyét tudja felmutatni, azzal az igazolással, hogy a kocsit beteget szállít, a herceg elküldött a sztrájkbizottsághoz engedélyért. A vezetőség nem értette el a gunyt és azt kérdezte, vajjon beteg-e a herceg, mikor pedig a tábornok parancsot rítzta azt felelte, hogy a herceg tökéletesen jól érzi magát, a sztrájkbizottság megtagadta az engedélyt. Károly herceg azután engedély nélkül kocsikázott ki, mint ahogy mindennap szokott.

A szedők sztrájkjának első napja teljes kudarcra végződött. Tegnap este a legtöbb újság, habár kisebb terjedelemben is, de megjelent. Nem vált be az a félelem, hogy a fő-

városban és a vidéken a lapok legfeljebb ha gépirásosan és hektografálva fognak megjelenni. A legnagyobb újság, az Aftonbladet tegnap vezércikkkel és hírekkel került ki a nyomdából.

Az ifju sah öngyilkos akar lenni.

LONDON, aug. 13. Teheránból táviratozták, hogy Mohamed Mirza sah menekülni akar, öngyilkossági tervvel foglalkozik, esetleg lemond a trónról. A vezető államférfiak már arra gondolnak, hogy a válságból csak új sah választása által lehet szabadulni. Jelöltekben nincs hiány. A pénzügyi kinos helyzetbe hozza a kormányt. Az összetoborozott nacionalista csapatok garázdálkodnak és zsarolnak. Az örmény kérdés megint kiélesedett. Az egyes pártok magukhoz akarják ragadni a hatalmat. Nagy katasztrófa készül és féltő, hogy keresztényüldözés lesz.

A Smith és Meynier első szab. fiúmei

papirgyár részv. társ. azonnali belépésre keres, a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bíró és különösen a gépirásban és a német nyelvű gyorsírázatban jártas

nő- vagy férfi tisztviselőt.

Kezdő fizetés 100—140 korona.

Jelentkezés személyesen.

Kobelt és Vidákovics

BRISTOL KÁVÉHÁZA

ABBAZIA.

Estéknél

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/2 11 órakor.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett

Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Olcsó és jó magyar koszt

kapható Via Pomerio 9. I. em. 10. ajtó bentékezésre vagy kihordásra.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akacmész nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Átköltözés

1909 augusztus 1-étől

Standut Oel Company

irodája Fiume

Via Riva 2. sz. I. emeleten van.

Fontos ujtás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina Jelcich-ház)

új vállalata, mely a világhírű

Rőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört, a kőbányai barátsört és a serfőzdenek különleges, a leg híresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

„Szent István“ védjegyű

Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesítetnek.

Díjmentes házhoz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksörök.

Fontos ujtás!!

BULIAN H. ABBAZIA

(Palace Bellevue)

Legfinomabb ékszerárak párici és bécsi mintára. Apart ujdonságok moretiben, korallokban és abbaziai emlékekben. Saját javítóműhely **Olcsó árak.**

Bratovich G. N.

könyvkötészeté átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.

Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Nora Hansi német énekesnő,
Fiory Ada, bécsi szubrett,
Lengyel Margit táncosnő,
Minervini Giustino csodálatos műsora,
Hausen Edith bécsi romanc-énekesnő,
Wagner Fritz német kómikus,
Flores Elisa nápolyi énekesnő,
Les Minervini olasz duett.

Luna & Styx óriási villanyos-zenei attrakciók.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Uj műsor.

Belépti díj I kor.

Nagy látványosság.

Kisasszony,

ki magyarul, németül és horvátul beszél, állást keres tejcsarnokba vagy akár milyen más üzletbe. Levelek „Frida” post-restante alatt a főpostára kéretnek.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb. Egy elegánsan butorozott

Magyar okleveles szülésznő,

ki horvátul és németül is beszél a n. é. hölgyközönség b. pártfogásába ajánlja magát. Cim Borka Mihályné Fiume Via Gisella 9. sz.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vilanyos készülékekkel, hajfestés, manicure, pedicure és mindennemű haj- és fésülési munka kifogástalan jó és gyors kivitelben végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos házszerzől várni lehet. Ore az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYÖR.

Kapható mindenütt.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal keneti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia-és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szepő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféllel kezegetni és használjunk oly szert, melyet angol amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bórátkat miteszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit powder (fehér rózsza és crème színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. Kapható Fiumében: Babic Hinkó, Catti György, Ernesto Benco drog. Prodám Johan, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerésztárakban.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

Lido-Velence Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére. Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, központi fűtés, dohányzó, biliárd, olvasó- és hölgyterem. Külön lakásrészek fürdővel és toilettel-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. — Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

Csemegeolaj behozatal és kivitel

finom, kiváló finom és legfinomabb minőségben bádognakban és hordókban. Olcsó áron szállítja e kiváló különlegességeket bérmentve minden vasuti és hajóállomásra a

Tengermelléki Kereskedelmi Társaság

Fiume Corso 12 I. emelet.

ABBAZIA

Petritz Szálló és Étterem

(azelőtt ERTL.) Abbazia központjában.

Elegáns szobák. Elsőrendű konyha. Naponta friss halak. Kőbányai polgársör és pilzeni ősförás. Válogatott borok.

Uj tulajdonos Petritz József. az Emma penzió tulajdonosa is.

Megnyílt!

Megnyílt!

Az ujonnan átalakított „Monte Verde” vendéglő kerthelyisége. Kifutó kiszolgálás. Finom ételek és italok. Naponta cigányzene.

A magyarok legkedelmesebb szórakozó helye.

A vendéglős.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.